

Europska unija
Zajedno do fondova EU

Sastanak fokus grupe - ZDRAVSTVO I SOCIJALNA SKRB

ZAPISNIK SA SASTANKA	
ASTANAK:	Fokus grupa; Zdravstvo i socijalna skrb
MJESTO ODRŽAVANJA:	Ekonomski fakultet u Splitu
DATUM:	Utorak, 13.10.2015.
POČETAK:	12:00 h
ZAVRŠETAK:	14:00 h
PRISUTNI:	<ul style="list-style-type: none"> ➢ Ana Jerkunica, Grad Split ➢ Ela Žižić, Grad Split ➢ Itana Škulje, Udruga „Lastavice“ ➢ Ana Tanjara, Udruga osoba s cerebralnom paralizom Srce Split ➢ Miranda Jakelić, Udruga Zvono Split ➢ Dragica Hammer-Tomić, Udruga veterana 4. Gardijske brigade ➢ Andrej Mardešić, Udruga MI Split ➢ Marina Bogdanović, Udruga dijaliziranih i transplatiranih bolesnika ➢ Vinko Muštra, EF ST ➢ Tea Šimundža, Caritas nadbiskupije Split ➢ Suzana Denić, Udruga gluhih i nagluhih Split ➢ Karolina Kordić, Udruga gluhih i nagluhih, Split ➢ Gordana Budić, Udruga Naša dica Kaštela ➢ Dunja Staničić, Udruga Bijeli krug Hrvatske ➢ Livija Plančić, Udruga bijeli krug Hrvatske ➢ Miljenko Grabar, Dječji dom Maestral ➢ Doris Žuro, MUOSID ➢ Josip Visković, EF ST ➢ Josip Grgić, EF ST ➢ Nina Miličević, Grad Split
MODERATOR:	Prof. dr. sc. Željko Mrnjavac
ZAPISNIČAR:	Marina Tudor

Europska unija
Zajedno do fondova EU

Prof. dr. sc. Željko Mrnjavac u ulozi moderatora pozdravio je Skup te im se obratio sa uvodom o razlozima sazivanja fokus grupe. Cilj sastanka je prikupljanje informacija iz kojih bi se izradila analiza kao podloga smjernica za kasniju izradu Strategije ne na razini grada Splita već aglomeracije koja kao takva može aplicirati za projekte koji se mogu financirati iz sredstava EU. Prostor od Trogira do Šestanovca ima različitosti i lokalnih specifičnosti, no i zajedničkih problema na koje se kroz ovakav projekt može djelovati. Na današnjem sastanku ne bi se trebali fokusirati na stvari koje se odnose na promjene u Zakonu jer se to na ovaj način ne može riješiti. Cilj je vidjeti koji su to problemi koje možemo riješiti na razini aglomeracije. Što nas je više, to više interesa možemo ugraditi u jedan ovakav dokument te na kraju donijeti zaključke koji su to prioriteti na koje se kroz ovaj dokument može djelovati.

Današnji sastanak ima 3 cilja:

- Identificirati osnovne probleme
- Identificirati skupine ciljanih korisnika za koje se traže rješenja
- Prikupiti ideje u kojem smjeru treba tražiti rješenja

Predstavnici **Grada Splita** su se predstavili te dodali na uvod prof. Mrnjavca: Temelj današnje priče je činjenica da su gradovi nositelji razvoja šireg područja. U RH su identificirane 4 velike urbane aglomeracije koje će moći kroz ovaj projekt povlačiti sredstva EU. Prilikom izrade strategije bitno je dobiti inpute dionika kako bi se mogla napraviti analiza stanja. Kroz projekt se trebaju nadići administrativne granice grada Splita te razmišljati u širem smislu. Krajem godine objavljuje se natječaj u kojem je u pitanju 345 mil € koje se raspoređuju na te 4 aglomeracije. Tematski cilj današnje fokus grupe je deinstitucionaliziranje zdravstvenih ustanova te se traži viđenje svakoga u okviru svog sektora. U fokus grupi sabiru se ideje i prepoznaju se zajednički problemi na razini aglomeracije. Ovo je prilika da se više stvari poveže te da se odjednom riješe u jednom integriranom sustavu.

Predstavnik **doma Maestral** naglasio je da je Maestral kao institucija jako zainteresirana za zajedničku suradnju. I sami sudjeluju u izradi projekata za financiranje od strane EU. Maestral je jedina institucija u RH koja pokriva 3 županije. Trenutno broje 120 djece na 10 lokacija te pružaju 10 različitih usluga. Projekt koji su aplicirali na natječaj ESF-a krajem prošle godine, kao i Ustanova DES nažalost nije prošao no u pripremi je još projekata. Trenutno rade na projektu mobilnih timova u suradnji sa Centrom za socijalnu skrb Omiš gdje je cilj pružanje potpore ugroženim obiteljima omiškog zaleđa. Mobilni timovi se sastoje od stručnjaka koji idu prema korisnicima (obiteljima) umjesto da obitelji dolaze u Centar za socijalnu skrb.

Drugi projekt na kojem rade je „Mali veliki vrtić“ gdje se paralelno radi sa djecom predškolskog uzrasta i roditeljima. Korisnici su socijalne skrbi. Ono što im nedostaje su tehnički uvjeti za što se misle obratiti Gradu Splitu. Spremni su

Europska unija
Zajedno do fondova EU

aplicirati i surađivati na ovom projektu. Prepoznaju Split i okolicu kao pozitivnu sredinu sa empatičnim stanovnicima koji su spremni pomoći, te smatraju da Split zbog toga prednjači u RH. Smatraju da je deinstitucionaliziranje najbolja alternativa za korisnike (udomiteljske obitelji itd.) Vide preustroj ustanova kao alternativu gdje djeca idu u stambene zajednice, obitelji isl.

Udruga Lastavice:

Korisnici žive u stanovima te imaju organiziranu podršku. Udruga ima 8-9 stanova. Neki su u njihovom vlasništvu a neki u najmu. Korisnici funkcioniraju samostalno ili uz podršku.

Prof. Mrnjavac usmjerio je razgovor da se identificiraju ciljane skupine prema kojima se treba ići te da se razmisli treba li nam decentralizacija ili je dobro da grad Split bude sabirni centar. Ukoliko idemo široko obuhvatiti čemo sve no kasnije možemo imati problema prilikom bodovanja projekata. Razmisliti što je to što bi se moglo napraviti na razini aglomeracije.

Grad Splita:

Korisnicima sa specifičnim potrebama trebaju stambene zajednice. Država to ne osigurava te obično lokalne samouprave snose troškove toga. Lastavice nešto iznajmljuju a nešto imaju u svom vlasništvu. Grad ne raspolaže sa puno stambenih jedinica a želi biti ravnopravan prema svim Udrugama i korisnicima i smatraju da će trebati ići prema Vladi / Saboru da se više tih jedinica dobije jer se ide prema inkvizijama tj. deinstitucionalizaciji ustanova. Ovo nije tema današnjeg sastanka ili ovog projekta ali treba imati na umu da se radi o paralelnim procesima. Lokalna zajednica ne može snositi teret svega ovoga i treba ići na državnu razinu.

Ponovljeno je da se kod ove strategije razgovara na razini aglomeracije tj. ono što se na taj način može riješiti. Može se zaključiti da je pitanje prostora tj. stambeno pitanje i pitanje prilagođenih prostora problem svih Udruga.

Udruga Mi:

Udruga je usmjerenja na stariju populaciju i volontiranje tj. civilne udruge. Trend starenja prisutan je ne samo u nas. Starija populacija najčešće se zbrinjava institucionalno tj. čeka se red za domove za starije i ne samo državne već i privatne. Predstavnik Udruge ponovio je ideju dr. Smoljanovića – vraćanje starijih na selo tj. svojim korijenima. U gradu su neaktivni. Trend je vraćanje prirodnom načinu života. Na selu ima stambenih kapaciteta.

Druga ideja je volonterizam za koji kažu da je slabost naše sredine. Opća populacija je slabo zainteresirana za volontiranje i trebalo bi jačati to.

Predstavnica **Udruge 4. Gardijske brigade** naglasila je braniteljsku populaciju. Otvoreni su suradnji.

Europska unija
Zajedno do fondova EU

Udruga **Bijeli krug** radi na pomoći svim žrtvama nasilja prije svega najviše obiteljskog nasilja. Smatraju da je za njihove korisnike nedovoljno informiranja i uvida u njihova prava. Korisnici su razbacani i potreba je da postoji netko i u ruralnim predjelima. Ideja je da se formira referentni centar za ljudе u ruralnim dijelovima koji nisu dovoljno educirani / mobilni tim. Treba ići prema korisnicima tj. ranjivim skupinama. Naime, žrtve imaju zakonsku podršku ali tek kada dođu na sud dok Udruga pruža podršku od trenutka kada se nešto desi do suda. Licencirani su pri Ministarstvu pravosuđa. Naglašavaju da nemaju privremeni smještaj za žrtve. Smanjen je kapacitet skloništa za žene (pri Caritasu) gdje postoji 5 kreveta za žene i 4 za djecu što je nedovoljno za ovaj prostor. Potrebno je umrežavanje pružatelja usluga. Nedostaje rad s počiniteljima nasilja tj. rad na otklanjanju uzroka nasilja. Nedostaje finansija i ljudi koji bi se bavili sa prije navedenim.

Udruga roditelja djece s cerebralnom paralizom Srce:

Najveća bojazan korisnika je što će biti sa djecom kada roditelja više ne bude. Nedostaje stambeni prostor i logistika. Članovi su ujutro u domu Slava Raškaj a popodne imaju organizirano kvalitetno provedeno slobodno vrijeme kroz razne kreativne radionice isl. Dok su roditelji živi članovi su zbrinuti u svojim obiteljima no kasnije nitko ne zna gdje s njima pa često završavaju na psihijatriji mada im тамо nije mjesto. Potrebni su i asistenti za pomoć. Naglašeno je da je vrlo važno raditi na programu rane intervencije. Problem udruge je hladni pogon tj. osobe koje bi se bavile djecom kada roditelja više ne bude. Traže se mobilni timovi (patronaža). Obiteljima je potrebna pomoć kod kuće. Djeca trebaju socijalizaciju u stambenim zajednicama a važno je naglasiti da je potrebno odvojiti muške od ženskih. Vide potrebu i u umrežavanju udruga te zapošljavanju stručnjaka koji bi bili na raspolaganju.

Na fokus grupi je spomenuto da kada je riječ o potrebnim stručnjacima u svim Udrugama neovisno o čemu se radi, zapošljavanje istih je veliki problem jer civilni sektor nije poželjan sektor za bilo kojeg stručnjaka s obzirom da posao nije stalan. Radi se od projekta do projekta i posao je uvijek nesiguran. Ljudski resursi su uvijek problem. Ljudi je malo. Mnogi stručnjaci „ispeku“ zanat u Udruzi pa odu na raditi negdje drugdje a onda u toj istoj Udruzi kasnije „tuku faturete“. Predstavnica Grada Splita dala je ideju da bi se kod potrebe za stručnim kadrom mogla provući ideja stipendiranja studenata za fakultete s obvezom povratka u svoju matičnu sredinu, jer je veliki problem to što mladi odlaze na studij u Zagreb i vrlo često tamo i ostaju a ne vraćaju se kući. Kod ove ideje je problem kako garantirati zaposlenje tom mladom čovjeku i to je nešto što bi trebalo osmisli i prilagoditi potrebama.

Također je naglašeno da je bitno informirati građane što je dostupno u zajednici. Važna je brza informacija te da na raspolaganju budu mobilne jedinice.

Europska unija
Zajedno do fondova EU

Dotaklo se i ideje socijalnog poduzetništva tj. zapošljavanje korisnika i roditelja i drugih ugroženih skupina. Korištenje radnih sposobnosti dio je i rehabilitacijskog procesa, a naglašeno je da ni osposobljavanje za rad nije dobro organizirano. Ovo uvelike ovisi i o samom zdravstvenom stanju korisnika. Mreža udruga osoba s invaliditetom naglašava da je socijalno poduzetništvo dobra ideja. Na skupu je iznesena ideja koja je već u procesu realizacije a radi se o projektu reciklaže jednokratnih hotelskih sapuna koji se najčešće jednom koriste i bacaju. Izračunato je da se na godišnjoj razini baci i do 3 tone takvog sapuna. Sapuni se prikupljanju, recikliraju te prodaju istim hotelima za nižu cijenu a ono što se ne proda u tom kanalu nudi se na otvorenom tržištu u vidu ukrasnih sapuna. Veliki problem kod korisnika sa invaliditetom je kako ih motivirati a zapošljavanje je vrlo važan preduvjet za njihovu motivaciju.

Udruga gluhih i nagluhih:

Imaju komunikacijske potrebe npr. nije propisano tko im osigurava komunikacijskog posrednika.

Postoji i potreba za educiranjem te integriranjem znakovnog jezika u svakodnevni život (primjer; osoba ode u doktora i ne zna da je na redu jer ne čuje prozivanje pa postoji ideja da se u liječničke ambulante postave aparati slično kao u bankama).

Potrebna je potpora tijekom obrazovanja, kao i dodatne usluge rehabilitacije i kod obrazovanja (npr. Pomoć pri učenju, savladavanju gradiva isl.)

Nezaposlenost je i ovdje velika i potrebno je informirati širu javnost da gluhe i nagluhe osobe mogu raditi.

Također je potrebno omogućiti pristup informacijama da ne dođe do potpune socijalne isključenosti.

Na fokus grupi je naglašeno da su potpuno zanemarene osobe sa psihičkim poteškoćama. U centru za socijalnu skrb 35% odraslih osoba koje su korisnici Centra spadaju u navedenu skupinu. Nitko ne zna gdje bi s njima. Među njima su osobe sa demencijom i osobe kojima treba palijativna skrb. Te osobe nisu dobro opskrbljene ni institucionalno a kamoli deinstitucionalno. Ideja je da se osnuju dnevni centri i organiziranje udruga za jednostavne usluge npr. pčistiti stan, otići u ljekarnu ili dućan i sl. Ovdje opet dolazimo do ideje mobilnih timova.

Caritas

Caritas radi na suzbijanju siromaštva, radi se sa ženama žrtvama obiteljskog nasilja (sigurna kuća koja ima manjak kapaciteta), dječji Caritas (nudi psihosocijalne usluge), pomoć mladima koji žele studirati a obitelji nemaju finansijsku mogućnost da to omoguće, sa djecom s poremećajima u ponašanju,

Europska unija
Zajedno do fondova EU

ponuda raznih medicinskih pomagala od kojih u zadnje vrijeme se najviše traže invalidska kolica, ortopedska pomagala, bolesnički kreveti isl. Caritas ovo daje na korištenje. Posebno se radi na razvoju i podršci volontiranju.

Udruga dijaliziranih Split:

Problem vide u tome što Split nije transplantacijski centar i ljudi za sve moraju ići u Zagreb. Otoči su dislocirani i ljudi sa otoka moraju dolaziti u Split na dijalizu. Udruga ima veliki broj članova ali su vrlo neaktivni.

Predstavnica **Grada** naglasila je da kada govorimo o palijativnoj skrbi to je veliki problem jer Grad sam zakonski nije u mogućnosti osnovati ustanovu za ovu djelatnost a problem je i financiranja takve ustanove. Od 01.07.2015. započeo je pilot projekt mobilnih timova za palijativnu skrb na području grada Splita i sada bi trebalo vidjeti kako bi se taj projekt mogao proširiti na područja izvan samog Grada Splita.

Također je naglašeno da je Centar za socijalnu skrb izradio aplikaciju gdje se sve Udruge i ustanove koje se bave socijalnom skrbi mogu prijaviti i na ovaj način ponuditi svoje usluge na jednom mjestu kako bi korisnici mogli pronaći odgovarajuće ljude kojima bi se obratili brzo i efikasno. Problem ove aplikacije je činjenica da mnogi koji trebaju ovakav vid pomoći nemaju pristup tehnici, internetu i aplikaciji.

Na kraju sastanka dotaklo se činjenice da droga kao problem više nije prepoznata u gradu Splitu, no nedovoljno je zastupljeno Udruga i pomoći za ovisnike o kocki kojih je sve više.

Fokus grupa je zaključena s nekoliko prepoznatih problema:

1. Potreba za mobilnim timovima raznih vrsta
2. Potreba za prostorom (stambeno pitanje) i pitanje prilagođenih prostora
3. Obrazovanje i zapošljavanje stručnog kadra
4. Edukacija ukupnog stanovništva o potrebama i mogućnostima